

Monumentnummer*: 525968

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82816/27

Woonplaats* Oud Gastel
Gemeente* Halderberge
Provincie* Noord-Brabant

Kadastrale gemeente* Oud en Nieuw Gastel
Sectie* D
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 6383

Omschrijving**

Inleiding.

Aan de zuidzijde van het complex gelegen éénlaags voormalige TUINMANSWONING in Ambachtelijk-Traditionele trant, waarschijnlijk daterende van omstreeks 1775. Oorspronkelijk was het pand een herberg behorende bij de brouwerij van Mastboom. De woning ligt in het verlengde van het bijbehorende herenhuis en sluit eveneens aan op de rooilijn van de straat. Hij wordt van het herenhuis gescheiden door de houten poort die toegang verleent tot het terrein. De tuinmanswoning wordt aan de linker- en achterzijde omgeven door een erf. Hoewel het pand enige wijzigingen heeft ondergaan bleef het laat 18de-eeuwse karakter bewaard. Binnen de achtergevel is rechts een korfboogingang reeds lang dichtgemetseld en voorzien van een venster. Binnen de voorgevel werd waarschijnlijk in het begin van de 20ste eeuw een breed venster gerealiseerd. Met uitzondering van de ingang zijn de gevelopeningen hier dichtgezet.

Omschrijving.

De voormalige tuinmanswoning heeft een rechthoekige plattegrond en een zolderverdieping die opgenomen is binnen een zadeldak dat gedekt is met rode oud-Hollandse pannen. Op de nok bevindt zich een gecementeerde schoorsteen. De gevels zijn gemetseld in 18de-eeuwse handvormsteen in kruisverband. Binnen de voorgevel hebben de gevelopeningen een anderhalfsteens strek. Binnen de achtergevel zijn ze voorzien van een rollaag.

De witgeschilderde voorgevel met grijsgeschilderde plint heeft links een breed, dichtgezet venster met centraal een raam alsmede twee smallere nevenlichten en een tweeruits bovenlicht. Binnen de middenas bevat de gevel een ingang met een hardstenen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

onderdorpel en dito neuten, een duivenjagerkozijn en een geprofileerd kalf. De ingang bevat een jongere deur. Het bovenlicht is dichtgezet. Het rechterdeel van de gevel heeft twee dichtgezette vensters met kozijnen met luikspinning. Alle vensters binnen de voorgevel hebben een hardstenen lekdorpel. De rechter zijgevel sluit aan op de belendende bebouwing. De linker zijgevel is blind. De achtergevel heeft binnen de middenas een ingang met een kraalprofielkozijn en opgeklampte deur. Aan de linkerzijde sluit op de ingang een laag geplaatst venster aan met een vierruits raam en een kozijn met luikspinning. Rechts van de ingang bevindt zich een brede dichtgemetselde korfboogingang. Hier is een venster gerealiseerd met kozijn met vellingkant en een zesruits schuifraam. Links van het venster bevindt zich een houten pompbak met smeedijzeren mechanisme op een gemetselde sokkel. De gevel bevat links een hoog geplaatst venster met een negenruits schuifraam. Hieronder is een kelderlicht met een kraalprofielkozijn en een vierruits raampje. Alle vensters hebben een houten lekdorpel. Het interieur bevat diverse authentieke elementen. De kapconstructie bestaat uit een beschoten gordingenkap met naar de gordingen afgeschoorde spanten. Er is een kelder aanwezig alsmede een gemetselde oven.

Waardering.

De voormalige tuinmanswoning is van algemeen belang. Het object heeft cultuurhistorische waarde als onderdeel van het complex, dat betekenis heeft vanwege de regionaal zeer bekende familie Mastboom, die deze locatie sinds de 18de eeuw bewoont en het herenhuis in 1874 liet bouwen. Deze waarde wordt onderstreept door de aanwezigheid van het bijbehorende herenhuis alsmede een bijbehorend terrein met voormalige tuinmanswoning, erf en boomgaard. Tevens cultuurhistorische waarde vanwege de vroegere functies als herberg en tuinmanswoning. Het object heeft architectuurhistorische waarde als karakteristiek en redelijk gaaf voorbeeld van een in oorsprong laat 18de-eeuws gebouw met diverse constructies en details uit de bouwtijd. Door de latere verbouwingen tot tuinmanswoning is het pand tevens een markant voorbeeld van een eenvoudige historische dorpswoning van een oorspronkelijk algemeen voorkomend, thans echter zeldzaam geworden type.

Het object heeft ensemblewaarden wegens de situering, een karakteristiek onderdeel vormende van de historische bebouwing in de Dorpsstraat te Oud-Gastel en vanwege de beeldbepalende ligging op een terrein dat verder bepaald wordt door een herenhuis, een schuur, een erf en een boomgaard met buxushagen en een monumentale beukenhaag.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Tuinmanswoning(K)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument